

Genska tehnologija skrbi Slovence in Evropo, kaj o tem menijo predsedniški kandidati?

Inštitut za trajnostni razvoj je 16.10.2007 na predsedniške kandidate naslovil naslednje vprašanje:

"Zanima nas, kakšno je vaše mnenje o uporabi genske tehnologije v kmetijstvu (komercialno gojenje) in v hrani, tako v Sloveniji kot nasploh, in kako boste kot predsednik/predsednica države ravnali na tem področju?"

Odgovori predsedniških kandidatov:

Danilo Türk

Sem za največjo previdnost pri tem vprašanju in za strogo spoštovanje standardov EU. Genska tehnologija posega v delovanje organizmov in posledično ekosistemov. Prav zato je pomembno, da se preučijo morebitne posledice za okolje ter za zdravje ljudi in živali. Poleg tega za razvojem genske tehnologije stojijo mednarodne korporacije s finančnimi interesi, ki javnosti predstavljajo predvsem koristi, ne pa tudi neželenih učinkov. Tveganja in posledice pa nosimo vsi mi. Zato sem mnenja, da morajo neodvisne inštitucije preverjati raziskave, ki jih opravijo v genski industriji. Menim, da v Sloveniji doslej še ni bilo dovolj javne razprave o tej problematiki in da je ta zajela zelo omejen odstotek populacije, zato bom kot predsednik države spodbujal demokratično razpravo o koristih in tveganjih genske tehnologije pri nas. Obenem se bom redno zanimal za dejavnosti pristojnih vladnih organov na tem področju in sledil njihovem delu.

Odgovor prejet 25.10.2007

Lojze Peterle

To vprašanje obravnavam z največjo odgovornostjo in občutljivostjo, ker v marsičem posledice genetskih sprememb niso raziskane. Ne vemo, kako lahko genetske spremembe v okoliščinah vplivajo v prihodnje. Osebnostno sem zelo zadržan, čeprav se zavedam da lahko znanost na tem področju še pride do čudovitih novih odkritij, ki bodo izredno pomembna za

naše zdravje. Zelo podpiram nadzorovane poskuse in sem proti komercializaciji oz. širši uporabi gensko modificiranih organizmov, dokler ne vemo dovolj o njihovih možnih posledicah.

Odgovor prejet 17.10.2007

Monika Piberl

Uporaba genske tehnologije se meni osebno zdi grozljiva, primerjala bi jo z otrokom, ki dobi v dar žogo in se z njo igra v trgovini s porcelanom. Že pred kakšnimi petimi leti sem bila v Amsterdamu na svetovni razstavi Floriada in sem se zgrozila ob pogledu na rastline paradižnika, ki so bile visoke kakšne štiri metre, od vrha do tal polne drobnih paradižnikov, kakršne dobimo pri nas na police v trgovinah, ob vsaki rastlini pa je bila v lonček, iz katerega je rasla, napeljana množica cevk. Ljudje se nikakor ne bi smeli v nobenem primeru in pod nobenim izgovorom igrati s spreminjanjem narave, ki se je razvijala milijone let in ustvarila svoj naravni ekosistem. Vsako poseganje v ta sistem ima lahko za človeštvo nepredvidljive posledice in lahko po najbolj črnem scenariju privede do samouničenja ljudi. Vsaka nova vrsta gensko spremenjenih rastlin ali celo živali in ljudi je tujek v naravi in lahko sproži vrsto naravnih obrambnih mehanizmov, zato se posamezni ljudje ne morejo in ne smejo igrati z usodo celega človeštva. Zaradi tega sem odločno proti vsem raziskavam genske tehnologije, pa naj gre v smer poseganja v genske strukture pri rastlinah, živalih ali ljudeh. Vsa gensko spremenjena hrana bi se morala v celoti prepovedati na vsem svetu. Kot predsednica države ne bom imela pristojnosti, da bi neposredno sprejemala katere koli zakone in predpise, tudi ne tistih, ki uravnavajo to področje, bom pa uporabila ves vpliv, da se prepreči uporaba genske tehnologije. Zahtevala bom, da se v medijih ljudem prikažejo nevarnosti, ki jim pretijo zaradi poseganja s strani človeka v naravo in ob vsaki priliki bom tudi sama v govorih v javnosti tako doma kot v tujini osveščala ljudi

Odgovor prejet 16.10.2007

Elena Pečarič

Pri političnih odločitvah, odločitvah, ki zadevajo celotno skupnost (polis), morajo sodelovati vse državljanke in državljani. Več ljudi več ve in pri vsakem vprašanju je pomembno pridobiti čimveč raznovrstnih argumentov. Te argumente, pomisleke, vodila, nasvete, kritike, vizije, je mogoče klasificirati tako, da se na koncu razprava dokaj izčisti in omogoča jasne odgovore. Vprašanje uporabe ali neuprabe GSO je lakmusov papir za naš odnos do (vsaj) štirih ključnih parametrov, ki jih je potrebno upoštevati pri političnem odločanju. Gre za posameznika, za skupnost, za ekologijo in ekonomijo. V kolikor bi sprejeli argument komercialne uspešnosti kot najpomembnejšega za spremembo tako pridelave kot prehrane, potem bi ekonomija pridobila, družba in posameznik ne bi pridobila prav ničesar, kvečjemu izgubila, v okolju pa bi dolgoročno - če ne za vedno - povzročili popolnoma nenadzorovane in popolnoma nepredvidljive posledice. Po drugi strani smo po letih optimizma znanstvenih napovedi lahko le trezno ugotovili, da tudi pridelava rastlin za bio-goriva ni brez neprijetnih učinkov - hrana se namreč podraži in lakota se ne zmanjša. Pri čemer so ravno tovrstne rastline (oljna repica) zelo ljube genetikom, saj ne pridejo v neposreden stik s človekom in je nevarnost odrinjena

vstran.

Znanstveniki in strokovnjaki se bodo morali soočiti s tem, da resnično ne posedujejo "božjega znanja" in da bodo vedno vedeli manj, kot bi morali, če bi resnično hoteli nadzorovati vse okrog sebe. Narava nam je že dala vse, kar potrebujemo, na nas je, da svoje zemeljske omejitve - če jih že vidimo kot take - vsaj sprejmemo in spoštujemo. Iz bankovcev ni mogoče narediti užitne solate in vsi zagovorniki, od EU do lokalnih lobistov, bodo morali to sprejeti, ali pa dati prostor tistim, ki življenje v vsej njegovi lepoti spoštujejo tako, kot je - neponovljivo in neprecenljivo.

Odgovor prejet 16.10.2007